

SKOLBIB

DAGEN

2021

FRAMTIDENS SKOLBIBLIOTEK

14 oktober kl. 09.30 – 15.00

PROGRAM

btj.se/skolbibdagen

09.30 Välkommen och inledning

Vi inleder dagen med att programledare Sofia Malmberg, produktägare för skolbibliotekstjänster på BTJ, hälsar alla välkomna och förklarar varför BTJ engagerar sig i frågor som rör skolbiblioteksutveckling. Utgångspunkten för dagens samtal är skolbiblioteksutredningen: vad den får för praktiska konsekvenser, vilka möjligheter och utmaningar den innebär och hur skolchefer, rektorer, samordnare och skolbibliotekspersonal kan skapa skolbiblioteksverksamhet utifrån de nya premisserna.

DEL 1: Strukturer för skolbibliotek

Skolbiblioteksutredningen som motor i skolbiblioteksutvecklingen

Utredningen "Skolbibliotek för bildning och utbildning" skapar helt nya förutsättningar för skolbibliotek, förutsatt att regering och riksdag tar de nödvändiga besluten. Utmaningar, förutsättningar och framtid.

Gustav Fridolin är lärare vid Stadsmissionens folkhögskola i Stockholm och var särskild utredare för betänkandet "Skolbibliotek för skola och bildning". Vilka utmaningar har funnits under utredningsarbetet? Hur har utredningens slutsatser tagits emot? Vilka förutsättningar finns det för att skapa långsiktigt hållbara strukturer för skolbibliotek på nationell och kommunal nivå? Vilka ekonomiska och kompetensmässiga förutsättningar har skolchefer och rektorer för att hantera skolbiblioteksutvecklingen?

Skolbiblioteket som en del av skolans systematiska kvalitetsarbete

Hur kan rektor planera skolans verksamhet för att skolbiblioteket ska bli en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och bidra till att öka elevernas måluppfyllelse? Vad motiverar en rektor att prioritera skolbiblioteksutveckling?

Edward Jensinger är rektor på NTI-gymnasiet i Lund. Edward driver bloggen "Edward och skolutvecklingen" och har skrivit flera böcker med fokus på digitalisering. Hur säkerställer man som rektor att skolbiblioteket blir en aktiv del i skolans systematiska kvalitetsarbete och vad krävs det för strukturer på kommunnivå för att rektorer ska prioritera skolbibliotek? Hur säkerställer man att rektorer har tillräckliga kunskaper om skolbibliotek? Vilka krav och förväntningar kan och bör man som rektor ha på skolbibliotekarien?

Ca 10:30 – 10:45 Paus

Att skapa fungerande strukturer för skolbibliotek

Vilka utmaningar och möjligheter finns det när man på kommunnivå ska bygga strukturer för skolbibliotek? Hur får man med rektor i dialogen?

Maria Schedvin är utvecklingssekreterare med ansvar för skolbibliotek i Malmö stad. Hon är aktuell med boken "Hållbar skolbiblioteksutveckling". I Malmö stad är hälften av skolorna bemannade med fackutbildade skolbibliotekarier. Hur blir skolbiblioteket en angelägenhet för skolan och hur kan man på central nivå synliggöra hur en fungerande skolbiblioteksverksamhet påverkar undervisningens kvalitet?

Hur möter skolbibliotekarien de nya förutsättningarna?

Om skolbiblioteksutredningens förslag blir verklighet innebär det helt nya förväntningar och krav på vad skolbibliotekarien ska göra och vilken roll hen ska spela i arbetet för ökad måluppfyllelse. Kan och vågar skolbibliotekarien ta plats i den lärande organisationen?

Lotta Davidson-Bask och **Klara Önnarfält** har båda lång erfarenhet av att arbeta som skolbibliotekarier på grundskolan respektive gymnasieskolan, de driver dessutom skolbibliotekspodden "Flödet" tillsammans. Vilka är de stora utmaningarna för skolbibliotekarier och hur hanterar man dem i sin skolvardag? Är de nya kraven och förväntningarna en vattendelare bland skolbibliotekarier? Blir skolbibliotekarieuppdraget ett annat sorts uppdrag nu? Hur förändras samtal och relation till rektor och lärare av att skolbibliotekarien räknas som en del av skolans pedagogiska personal?

Ca 11.40 – 12.45 Lunch

DEL 2: Att äga ett språk

Läskultur som en del av skolans kompensatoriska uppdrag

Hur skapar man systematik i skolans kompensatoriska arbete kring läsning och hur skapar man språk- och läsrelaterade traditioner som blir en del av elevens skolidentitet och ger alla elevers språk samma status?

Åsa Lundholm är utvecklingsledare för skolbibliotek i Sigtuna kommun. Hon har lång erfarenhet att stärka läskulturer i skolor där läsning och litteratur inte är självklarheter i barn och ungdomars liv. Dels som bibliotekspedagog i Valstaområdet i Märsta, dels i sin nuvarande roll som utvecklingsledare. Åsa utgör en del av juryn för utmärkelsen "Skolbibliotek i världsklass" och har även verkat inom förlagsvärlden.

Eleverna som medskapare i arbetet med läs- och språkutveckling

Hur kan man utifrån elevers delaktighet och skolans kompensatoriska uppdrag skapa språk- och läsrelaterade aktiviteter med avstamp i det fysiska rummet?

Elisabet Niskakari är skolbibliotekarie på Rosengårdsskolan i Malmö, en skola där skolbiblioteket utgör en del av skolans kompensatoriska arbete. Utifrån elevernas behov och intressen skapar hon tillsammans med dem lärmiljöer som blir utgångspunkt för språkutvecklande projekt i och utanför undervisningen, ofta med digitala inslag.

Läs- och skrivförmåga som en del av att förbereda eleverna för arbetslivet

Hur kan skolbibliotekarier och lärare samarbeta för att öka elevernas kunskaper och stärka deras självförtroende, med fokus på att göra dem till anställningsbara medarbetare?

Kirsi Rutanen och **Emma Lindgren** är skolbibliotekarier på Bessemerskolan i Sandviken. De har ett väl utvecklat samarbete med lärarna på Bygg- och anläggningsprogrammet för att utveckla elevernas praktiska läs- och skrivförmågor. Eleverna har bara svenskundervisning under det första året, men det finns en progression som sträcker sig över hela gymnasietiden. Utifrån praktiskt orienterade moment som anställningsprocess och tolkning av instruktioner inser eleverna vikten av att ha en fungerande språklig uttrycksförmåga.

Ca 13:50 – 14:05 Paus

DEL 3: Medie- och informationskunnighet (MIK)

MIK som en del av skolans arbete med värdegrund och digitalisering

Hur kan skolbibliotekariens drivkraft och kompetens i MIK-frågor användas som viktiga pusselbitar för att lösa ett konkret problem på skolan?

Monika Staub Halling är skolbibliotekarie på Backaskolan i Lund och bedriver sedan flera år ett medvetet arbete med olika aspekter av medie- och informationskunnighet. Skolans personal uppmärksammade att eleverna i årskurs 3 tillbringade alltmer tid på nätet och olika sociala medier på sin fritid, vilket ledde till konflikter och andra situationer som skolan behövde lösa. Skolbibliotekarie, lärare, fritidshem och elevhälsa samarbetar nu kring nätvettsundervisningen enligt en gemensamt framtagna progression. Monika tilldelades i år Internetstiftelsens utmärkelse ”Det gyllene förstoringsglasat” för sitt arbete med medie- och informationskunnighet. Monika har även skrivit boken ”Koll på nätet”, som kom ut 2019.

Att bygga långsiktiga samarbeten med fokus på MIK

Hur kan skolbibliotekarien bli en del av den lärande organisationen och hur bygger man utifrån det kreativa ämnesövergripande projekt som integreras i skolans MIK-undervisning?

Eric Haraldsson är skolbibliotekarie på Ringsbergsskolan i Växjö. Han och hans lärarkollegor arbetar, utifrån skolans fokus på estetiska läroprocesser och samverkan, med skolbiblioteket som en del av skolans arbete för att öka elevernas måluppfyllelse. Hur organiseras ett sådant samarbete och hur byggs projekten upp i samverkan mellan lärare och skolbibliotekarie?

ca 15.00 Sammanfattning och avslutning, tack för idag!

Sammanfattning av dagen samt konklusion kring vikten av att bygga långsiktigt hållbara strukturer för skolbibliotek och att skolbiblioteket blir en del av skolans pedagogiska verksamhet.

